

hviler jo paa en Overenskomst, som er truffet mellem Partierne i Lønningsudvalget, og hvis ikke alle Partier gaar med til at ændre det, saaledes at det kommer til at omfatte Underskolen, maa selvfølgelig det forelagte Lovforslag gennemføres paa Grundlag af den Overenskomst, der er truffet, og saa kan Spørgsmaalet om Underskolerne ikke tages op i Forbindelse med dette Lovforslag. Men jeg glæder mig over, at Ministeren stillede sig saa velvillig overfor disse Skoler, thi Forholdet er for dette, at i Storkøbenhavn findes der i dem ca. 5 000 Elever; hvor mange der findes i disse Skoler udover Landet, kan jeg ikke sige, det har jeg ikke nogen Statistik over, men det er i alle Tilfælde et meget betydeligt Antal, og hvis disse Underskoler ikke faar nogen økonomisk Støtte fra Stat og Kommune eller fra en af disse, vil man i Virkeligheden tvinge dem ind under det kommunale Skolevæsen. Selvfølgelig vil de i nogen Maade blive opretholdt; i en By som København vil der altid i nogen Grad blive ved at være private Skoler, men saa vil disse Skoler blive rene Rigmandsskoler med et Faatal af Elever, og det synes jeg i Virkeligheden, ingen kan have nogen Interesse i. Naar der her i Storkøbenhavn findes 5 000 Elever i disse Skoler, spares Staten og Kommunen alligevel for en meget betydelig aarlig Udgift ved, at de drives som private Skoler.

Endvidere vil jeg takke Ministeren for hans Stilling til Privatseminarierne; ogsaa de faar jo deres Ønsker opfyldt.

Dernæst vil jeg gøre en Bemærkning til den højtærede Handelsminister; jeg glemte den i mit første Foredrag og vil derfor fremføre den nu. Den angaar Navigationsskolerne. Navigationsskolernes Stilling er under Krigsaarene og i den Tid, der er gaaet siden, blevet overordentlig vanskelig, idet de ikke har faaet nogen nævneværdig Forøgelse af deres Tilskud, og Skolepengene er fastsatte paa Finansloven, saa de kan ikke gennem dem skaffe sig forøgede Indtægter. De er i Virkeligheden overordentlig slet stillede økonomisk. Lærerne ved disse Skoler er daarligt stillede og har til Folketinget indgivet et Andragende, som vistnok er henvist til Finansudvalget, om at faa deres Kaar forbedret, og saa vidt mig bekendt har Bestyrerne ogsaa indgivet et Andragende. Den højtærede Handelsminister maa kende disse Skolers Forhold, idet Regnskaberne hvert Aar indsendes til Handelsministeriet, for at man dér kan skønne over, hvorledes

Skolerne er stillede. Jeg finder det ubilligt, at baade disse Skoler og deres Lærere ikke i disse Aar er blevet stillet under gode Vilkaar. Naar man ser hen til, at Skibsfarten har tjent saa kolossalt, som den har, og naar henses til, at den danske Stat har faaet saa store Indtægter netop fra Skibsfarten, forekommer det mig ganske urimeligt, at de Skoler, som uddanner den danske Navigatørstand, skal være saaledes stillede, at ikke alene Lærerne faktisk sidder næsten paa Sulteløn, men at ogsaa Bestyrerne skal drive Skolerne med Underskud fra Aar til Aar. Det er ganske uforsvarligt, set fra Statens Synspunkt, saa meget mere som dog Staten nødvendigvis maa have Navigatører uddannet, og Hovedparten af Lærerne selv er uddannede Navigatører, der, hvis de forlod deres Lærergerning og gik til Søs, under de nuværende Forhold kunde faa ganske andre Gager end dem, der her er Tale om. Jeg har faaet en Henvendelse fra Formanden for Navigationslærernes Forening, der meddeler mig, at ved en af de største og bedst besøgte Navigationsskoler er der en Lærer, som med 17 Aars Anciennitet og 35 Timers ugentlig Undervisning har en samlet Løn af 3 200 Kr., og to yngre Lærere, som begge er Navigatører, har hver en Løn af 2 000 Kr., medens de, hvis de vilde gaa ud og tage Plads i Skibene som Styrmand, let vilde kunne faa 500 Kr. om Maanedes og frit Ophold. Det er forstaaeligt, at hvis ikke der skaffes andre Forhold til Veje, kan Navigationsskolerne ikke blive ved at eksistere, og jeg synes, det vilde være urimeligt, om man ikke vilde stille dem nogenlunde ordentligt, navnlig i disse Aar.

Jeg skal derefter vende mig med nogle Bemærkninger til den højtærede Statsminister. Jeg omtalte under mit første Indlæg i Finanslovdebatten Havnestrejken i København, og den højtærede Statsminister kom i sit Svar ogsaa ind paa at omtale denne og sagde ved den Lejlighed, at han ikke havde spillet nogen Heltrolle i denne Sag. Nej, det har den højtærede Statsminister ikke, men det er der sikkert heller ingen, der har ventet, han skulde gøre, thi jeg tror ikke, Heltroller i stor Stil ligger for den højtærede Statsminister. Men den højtærede Statsminister vilde egentlig i sin Tale reducere Havnestrejken i København til noget ret ubetydeligt, som ikke var videre farligt for Samfundet i det hele taget; Havnestrejken i København havde ikke nogen synderlig